

7. Кой е Святият Дух?

Август 1998 г.

Скъпи приятелю,

Библията съдържа едно свръхестествено вдъхновено откровение за Бога. Но Бог е толкова различен от това, което ние понякога трябва да анализираме или обясним чрез нашите обикновени форми на речта, за да можем да предадем библейското откровение за Бога.

В Бога са вечно съчетани две неща, единството и множествеността. Ние сме изправени пред тази мистерия още в първия стих на Библията: "В началото Бог създаде небето и земята." Битие 1:1. В оригиналния еврейски език елохим (думата за Бог) е в множествено число, но глаголът бара (създаде) е в единствено число. С други думи, комбинирани са както единството, така и множествеността.

Малко след това, в Битие 1:26, отново ни се представя комбинацията от единствено и множествено число за Бога: "И Бог каза: Да създадем човека по Нашия образ и по Наше подобие..." Глаголът "каза" е в единствено число, но глаголът "създадем" и местоименията "Нашия" и "наше" са в множествено число.

Тази комбинация на единствено и множествено число относно Бога е записана и на други места в Библията. Пророк Исая имаше видение - Господ на Неговия трон и след това чу Бог да му казва: "Кого да изпратя? И кой ще отиде за Нас?" Исая 6:8. Глаголът "изпратя" ни показва, че говори една личност, но местоимението "нас" ни показва, че Той говори от името на повече от една личност.

В хода на това откровение в Писанието се появяват три личности, всяка от която е Бог: Бог Отец, Бог Син и Бог Свети Дух. Първата от тези три Божествени личности, която е разкрита индивидуално в Писанието е Духът: "И Божият Дух се носеше над водата". Битие 1:2.

"Притчата" за светлината

Ние никога не можем да "обясним" Бога, но в света, който е създал, Той ни е дал различни "притчи", които Го разкриват. Една от тях е светлината. Светлината е част от ежедневието, за който обикновено много не се замисляме. Но в това явление ние откриваме множествено число най-малко в две форми.

Светлината обикновено се изразява в три основни цвята: синьо, жълто и червено. Освен това, светлината се появява и в дъгата в седем цвята: виолетово, тъмно синьо, синьо, зелено, жълто, оранжево, червено. Така че в единството на светлината има едно триединство от главните цветове и седемкратно разнообразие на дъгата.

В Писанието седем обикновено е числото, свързано със Святия Дух. Откровение 4:5 говори за "седемте Духа на Бога." В Исая 11:1-2 пророкът пророкува как Святият Дух ще отдели Исус като Месията (Помазаникът). Той изброява седем различни аспекта на Святия Дух: Духът Господен (Духът, Който говори в първо лице като Бог), Дух на мъдрост, Дух на разум, Дух на съвет, Дух на сила, Дух на знание, Дух на страх от Господа. От голяма важност е, че дори и в самия Исус, знанието трябваше да бъде балансирано със страх от Господа. Иначе знанието само по себе си можеше да стане източник на гордост. "Знанието възгордява (превъзнася)." I Коринтяни 8:1.

В Деяния 13:2 Святият Дух ясно е представен като Самия Бог. Той говори към лидерите на Антиохийската църква: "Святият Дух рече: Отделете Ми Варнава и Савла за работата, на която Съм ги призовал." Тук Святият Дух ясно говори в първо лице като Бог.

Цялостното участие на Бога в човешкото изкупление

Вероятно върховното откровение на Божията благодат е Неговият план да даде изкупление за падналата човешка раса чрез жертвата на Исус. Когато изучавах подробностите в този божествен план, аз направих едно вълнуващо откритие. Във всяка една степен на изкуплението, всяка Личност от Троицата изигра уникална и отделна роля, според както е разкрито в следния план:

1. Зачеването на Исус. Бог Отец направи Исус да бъде заченат в утробата на Мария от Святия Дух. Виж Лука 1:35.

2. Началото на служението на Исус. Когато Исус се подчини, като се кръсти в Йоановото кръщение, Святият Дух се спусна над Него във формата на гълъб и Бог Отец Го призна като Свой Син. Виж Лука 3:21-22.

3. Действащото служение на Исус. Петър обобщава това в Деяния 10:38: "Именно Исус от Назарет – Как Бог (Отец) Го помаза със Святия Дух и със сила; Който обикаляше да прави благодеяния и да изцелява всички угнетявани от дявола...".

4. Жертвата на Исус на кръста. Христа, Който чрез вечния Дух (т.е. Святия Дух) принесе Себе Си без недоста тък на Бога (Бог Отец)... Виж Евреи 9:14.

5. Възкресението на Исус. Бог Отец възкреси Исус чрез силата на Святия Дух. Виж Римляни 1:4; 8:11.

6. Петдесятница. "И тъй, като се възвиси до Божията десница и взе от Отец обещания Святи Дух, Той (Исус) изля това, което виждате и чувате." Виж Деяния 2:33.

Във всяка стъпка на изкуплението Святият Дух изигра своята важна и отличителна роля. С право Той е наречен както "Духът на благодатта", така и "Духът на славата" – благодатта, тя е, която води към слава. Виж Евреи 10:29; I Петрово 4:14.

Както личност, така и безличен.

Има друг уникален факт относно Святия Дух, който разширява способностите ни за разбиране. Духът е както личност, така и безличен – Двете – "Той" и "то".

Езикът, в който Новият Завет е достигнал до нас е гръцки. Гръцкият има три рода: мъжки (Той), женски (Тя), среден (То). Граматически гръцката дума за "дух" –

пнеума е в среден род. Следователно подходящото местоимение за среден род ще бъде "то". Но въпреки това, както "Той", така и "то" се отнасят за Святия Дух (но никога "тя"). Например в Йоан 16:13 правилата на гръцката граматика са умишлено нарушени, за да се наблегне, че Святия Дух е "Той", както и "то". "А когато дойде Той, Духът на истината..." (букв. прев. от англ.)

Точно както в английския, гръцкият език използва определителен член, който в нашия английски съответства на "the" (от друга страна, някои други езици като латински, руски и български нямат такъв определителен член.) В гръцкия Нов Завет фразата "Святия Дух" понякога е предшествана от определителния член – съответстващ на "the" и понякога фразата се появява без него. На български това би съответствало на разликата между "Святия Дух" и "Свят Дух".

За английското ухо обаче, фразата "Свят Дух" звучи непълна. Затова всички английски преводи неизменно вмъкват определителен член преди "Свят Дух", дори когато го няма в оригиналния гръцки език. И единствено чрез проверка в гръцкия език може да се разбере дали определителният член е наистина там.

При изучаването ми на гръцкия Нов Завет стигнах до заключението, че присъствието и отсъствието на определителния член във връзка със Святия Дух установява една важна разлика. Когато фразата "Свят Дух" не е предшествана от определителен член, тя означава нещо безлично: живот, сила, присъствие, влияние. От друга страна, когато "Святия Дух" има определителен член, Той е представен като личност.

Белег, който е много отличителен за личността е способността ѝ да говори. На Петдесетница, когато Святия Дух слезе от небесата, Той говореше на чужди езици чрез учениците. С това Той отбеляза, че е дошъл като Личност, Която да пребъдва на земята. Сега Той е постоянният личен представител на Троицата, който живее на земята.

Оттогава насам, Святия Дух всеки път идва да заеме мястото Си на обитаване като Личност в тялото на вярващия и определеният начин, по който Той трябва да изяви присъствието Си е като говори чрез вярващия на нов език, който е даден свръхестествено. Така всъщност Той казва: "Сега ти знаеш, че Аз съм тук като Личност, която да обитава в твоето тяло."

Поради тази причина в I Коринтяни 6:19 Павел слага

определителния член: "Или не знаете, че вашето тяло е храм на Святия Дух?" Той подчертава, че говоренето на езици не е просто кратко свръхестествено преживяване. Нещо повече, то е божествено даден белег, че Святия Дух, като Личност, е заел мястото Си на обитаване в тялото на вярващия, като е направил това място свещен храм. Това поставя огромна отговорност върху всеки един вярващ, да пази тялото си в състояние на святост, според както подобава на Божи храм.

Определителният член е поставен също и когато Святия Дух е представен като Този, Който упражнява власт в църквата, например като се изпращаха апостоли, като се назначаваха презвитери или като се водеха апостолски служения.

От друга страна, когато хората бяха кръстени в, или изпълвани със Святия Дух определителният член обикновено е пропуснат. Това означава, че Святия Дух е там, но не като личност, а като живот, сила или въздействие.

Давам ви два списъка: първият е с пасажи, в които "Святия Дух" е с определителния член; вторият е с пасажи, в които "Свят Дух" се появява без определителен член.

С определителен член:

Това са някои от пасажите, в които "Святия Дух" е с определителен член:

Матей 12:31 "...но хулата против Духа няма да се прости".
(Сравнете с Марка 3:29.)

Марка 13:11 "...защото не сте вие, които говорите, но Святия Дух".

Лука 3:22 "И Святия Дух слезе върху Него (Исус) в телесен образ като гълъб..."

Лука 12:12 "Защото Святия Дух ще ви научи... какво трябва да кажете".

Йоан 14:26 "А Утешителят, Святия Дух, ... Той ще ви научи на всичко..."

Деяния 2:38 "...и ще приемете тоя дар, Святия Дух".

Деяния 5:3 "Анание, защо изпълни сатана сърцето ти, да излъжеш Святия Дух...?"

Деяния 13:2 "...Святия Дух рече: Отделете Ми Варнава и Савла за работата, на която съм ги призовал".

Деяния 13:4 "И така те, изпратени от Святия Дух, слязоха в Селвкия..."

Деяния 15:28 "Защото се видя добре на Святия Дух и на нас..."

Деяния 16:6 "...като им се забрани от Святия Дух да проповядват Словото..."

Деяния 20:28 "Внимавайте на себе си и на цялото стадо, в

което Святият Дух ви е поставил епископи..."

Деяния 21:11 "...ето що каза Святият Дух..."

I Коринтяни 6:19 "Или не знаете, че вашето тяло е храм на Святия Дух, Който е във вас..."?

Без определителен член:

Ето и някои пасажи, където е пропуснат определителният член:

Матей 1:18 "...тя (Мария) се намери непраздна (зачнала) от Свят Дух."

Матей 3:11 "...Той ще ви кръсти със Свят Дух и с огън".
(Сравнете с Марка 1:8; Лука 3:16; Йоан 1:33; Деяния 1:5.)

Лука 1:15 "...и той (Йоан Кръстител) ще се изпълни със Свят Дух още от зачатие си". (Сравнете с Лука 1:41, 67; 4:1; Деяния 2:4; 6:3,5; 9:17; 13:9,52.)

Лука 1:35 "Свят Дух ще дойде върху ти (Мария) ...и светото Онова, което ще се роди от тебе, ще се нарече Божи Син".

Йоан 20:22 "И като рече това, (Исус) духна върху тях и им каза: Приемете Свят Дух (или свят дъх.)"

Деяния 10:38 "...как Бог Го помаза (Исус) със Свят Дух и със сила..."

Римляни 14:17 "...защото Божието царство е ...правда, мир и радост в Свят Дух".

Римляни 15:13 "...тъй щото чрез силата на Свят Дух да ви се преумножи надеждата".

Римляни 15:16 "...за да бъдат езичниците благоприятен принос, осветен от Свят Дух".

I Коринтяни 12:3 "...никой не може да нарече Исуса Господ, освен със Свят Дух".

Тит 3:5 "...окъпването, новородението и обновяването на Свят Дух".

Евреи 2:4 "...чрез разни велики дела и чрез раздаването на Свят Дух..."

Евреи 6:4 "...и са станали причастници на Свят Дух..."

II Петрово 1:21 "...но светите човеци ...са говорили от Бога; движими (носени) от Свят Дух..."

Юда 20 "...и се молите в Свят Дух..."

И най-накрая ще ви дам само няколко главни имена, с които Писанието нарича Святия Дух: Дух на благодат ; Дух на слава; Дух на мъдрост , Дух на истина; Дух на себевладеене .

Размишлявайте върху важноста на всяко едно от тези имена и търсете други за себе си. След това отделете време да благодарите на Исус, че Той е изпълнил обещанието Си и ни е изпратил Святия Дух.

В следващото си писмо ще мога да споделя повече за Святия Дух.

СВЯТИЯТ ДУХ: ВЕЧЕН, ВСЕЗНАЕЩ, ВСЕПРИСЪСТВАЩ

Декември 1998

Скъпи приятели,

В това писмо ще продължим да разглеждаме третата личност на Троицата – Светият дух. Има три проникновени и важни прилагателни, които се отнасят за Светия Дух: вечен, всезнаещ всеприсъстващ.

Вечен

Към края на едно от първите петдесетни богослужения, които посетих проповедникът ме запитва: "Вярваш ли, че си грешник?" Тогава аз бях професионален философ и тъкмо завършвах дисертацията си на тема "Дефиниции" в Кеймбриджкия университет. И веднага през ума ми преминаха различни възможни дефиниции за "грешник".

Всички те бяха точно приложими за моя живот! Така, че отговорих: "Да, вярвам че съм грешник!"

След това проповедникът запитва: "Вярваш ли, че Христос умря за твоите грехове?" Аз помислих над този въпрос и отговорих: "Да ти кажа честно, не разбирам какво смъртта на Исус преди деветнадесет века може да направи за хреховете, които съм направил в сегашния си живот."

Проповедникът беше достатъчно мъдър, за да не спори с мен, но съм сигурен, че той се помоли за мен! Няколко дни по-късно имах мощна среща с Исус Христос, която промени целия курс на моя живот. По-специално Библията за мен стана жива и значима книга. След известно време прочетох Евреи 9:14, където пишеше "...Христос, Който чрез вечния Дух пренесе Себе Си без недостатък на Бога". Изведнъж разбрах важността на думата "вечен". Значението на тази дума е далеч по-широко от просто нещо, което трае изключително дълго време. Това означава нещо, което е над и отвъд ограниченията на времето – нещо, което обхваща едновременно миналото, настоящето и бъдещето.

Когато Исус принесе Себе Си на кръста, Неговата жертва не беше ограничена до времето, в което Той умря. Тя обхващаше греховете на всички хора, през всички векове – минали, настоящи и бъдещи. Това включва и греховете, които аз съм извършил деветнадесет века по-късно. Гръцкото прилагателно "вечен" има едно изключително дълбоко значение. То произлиза от съществителното айон, от където имаме английската дума "аеон". Айон е мярка за време и в следните буквални преводи се появява под различни изрази: Евреи 7:24: "до века" (В Новия Кинг Джеймс "завинаги") – това е за времето на настоящия век. Юда 25: "до вечни векове" (В Новия Кинг Джеймс –

"както сега, така и завинаги").

Галатяни 1:5: "до вечни векове" (В Новия Кинг Джеймс - "от века до века"). Вижда се ясно, че английските преводи не мога да пресъздадат дълбочината на значението на гръцките фрази. Тези изрази - и други като тях - ме изпълват с чувство на страхопочитание. Чувствам се като малка капка вода, увиснала над бездънна бездна, която разделя две планини, твърде високи, за да ги изкача. Умът ми не може напълно да разбере, че може да има един век съставен от векове и още повече, че има векове състоящи се от такива векове. И въпреки това Вечният Свет Дух ги обгръща изцяло, простирайки се от неизмеримото минало до неизмеримото бъдеще. По един нов начин започнах да разбирам името на Бога, с което Му се покланят в небесата: "Свет, свет, свет е Господ Бог Всемогъщият, Който (вечно) бе, и Който е, и Който ще бъде!" (Откровение 4:8)

Всезнаещ

Тясно свързано с вечната природа на Светия Дух е това, че Той е и всезнаещ. В I Йоан 3:20 апостолът ни изправя пред едно дълбоко и въпреки това просто откровение: Бог знае всичко. Няма нищо, което да не знае. От най-малкото насекомо на земята до най-далечната звезда в космоса - няма нищо, което Бог да не познава изцяло.

Бог знае неща за нас, които самите ние не знаем за себе си. Например Той знае броя на космите на всеки един на главата му. (Матей 10:30).

Бог знаеше броя на жителите на град Ниневия Йона 4:11). Той знаеше - и контролираше - растежа на растението, което покри Йона. Той също знаеше - и контролираше - действието на червея, който накара растението да изсъхне (Йона 4:6,7).

В I Коринтяни 2:9,10 Павел говори за неща, които "око не е виждало, ухо не е чувало и на човешко сърце не е дохождало". След това продължава "А на нас Бог откри това чрез Духа, понеже Духът издирва всичко, даже и Божиите дълбочини". Светият Дух изследва най-дълбоките дълбочини, както и най-високите височини на всичко, което е било, е и ще бъде. Неговото знание е безгранично. В светлината на това безгранично знание всеки един от нас трябва да бъде готов да дава отчет пред Бога. "И няма създание, което да не е явно пред Бога, но всичко е голо и разкрито пред очите на Този, на Когото има да отговаряме". (Евреи 4:13). Свърхестественото знание и мъдрост на Светия Дух бяха изявени през земното служение на Исус, но най-вече от Неговото отношение към Юда Искариотски. Когато учениците казаха на Исус: "Ние вярваме и знаем, че Ти Си (Христос, Син на живия Бог), Светият Божий. Исус им отговори: Не аз ли избрах вас дванадесетте, и един от вас е дявол? Той говореше за Юда Симонов Искариотски; защото той, един от

дванадесетте щеше да Го предаде" (Йоана 6:69-71). Исус знаеше чрез Святия Дух, че Юда щеше да Го предаде, дори преди самият Юда да знае това.

Дори и Юда не можеше да изпълни плана си, докато Исус не изговори слово, което да го освободи да изпълни това. На Господната вечеря Исус предупреди учениците Си: "Един от вас ще ме предаде."

Когато Го запитаха кой ще бъде, Исус предупреди учениците Си: "Един от вас ще Ме предаде". Когато Го запитаха кой ще бъде, Исус отговори: "Това е онзи, за когото ще затопя залъка и ще му го дам. И тъй, като взе залъка веднага излезе..." да предаде Исус (Йоана 13:21-27,30) С удивление разбрах, че Юда не можеше да изпълни плана си, докато Исус не изговори слово, което да го освободи да изпълни това. В цялата тази сцена предаденият беше в контрол, не предателят.

Когато схванем пълнотата на Божието знание, и по-точно Неговото предумисление, това ни дава увереност, че независимо какво се случва, Бог никога не остава изненадан. В Божието царство няма нещо като авария. Бог не само знае края от самото начало, Той е както Началото, така и Краят. (Откровение 21:6). И Той е винаги в пълен контрол. И по-специално, Бог познава тези, които е избрал да бъдат с Него във вечността. "Защото които предумисля, тях и предопредели за бъдат съобразни с образа на Сина Му, за да бъде Той първороден между много братя." (Римляни 8:29).

Ако чрез милостта и благодатта на Бога ние стигнем до това славно и вечно място, Исус никога няма да ни поздрави с думите: "Никога не съм очаквал да те видя тук!" По-скоро Той ще ни каже: "Дете мое, чакал съм те. Нямах да започнем сватбеното празненство преди да дойдеш ти." На тази славна трапеза, вярвам, че всяко място, на което ще се сядат ще носи името на човека, за който е приготвено. Докато се изпълни числото на изкупените, Бог чака с очудващо търпение: "...понеже не иска да погинат някои, но всички да дойдат на покаяние." (II Петрово 3:9)

Всеприсъстващ

Когато Говорим за това, че Бог е всеприсъстващ, то означава, че Той присъства навсякъде по едно и също време. В Еремия 23:23,24 Бог казва за Себе Си:

"Аз само отблизо ли съм Бог, казва Господ, а не Бог и отдалеч? Може ли някой да се скрие в тайни места, та аз да го не видя? казва Господ. Не аз ли изпълвам небесата и земята? казва Господ." Как е възможно това? Ние знаем, че Бог стои на трона Си в небесата и Исус е от дясната Му страна. Как тогава може да изпълни небесата и земята с присъствието Си?

В Псалом 139:7-12 Давид дава отговора, първо Той пита: "Къде да отида от Твоя Дух? или от присъствието Ти къде да побягна?" Това

ни разкрива, че чрез Святия Дух Бог присъства навсякъде по едно и също време. След това Давид навлиза в едни по-живи подробности: "Ако възляза на небето, Ти Си там; ако си постеля в преизподнята, и там Си ти. Ако взема крилата на зората и се заселя в най-далечните краища на морето, и там ще ме води ръката Ти, и Твоята десница ще ме държи. Ако река: Поне тъмнината ще ме покрие, и светлината около мене ще стане нощ, то и самата тъмнина не укрива нищо от Тебе, а нощта свети като деня; за Тебе тъмнината и светлината са безразлични."

Няма значение къде можем да отидем, Бог е там чрез Духа Си – невидим, често неосъзнаем, но не можем да се скрием от Него. За невярващия това може да бъде страшна мисъл, но за вярващия е утешителна, насърчителна увереност. Няма значение къде може да се озовем: "Дори и там ще ме води ръката Ти и Твоята десница ще ме държи."

В Новия Завет самият Исус ни дава тази увереност: "Никак няма да те оставя, и никак няма да те забравя." (Евреи 13:5) Понякога може по никакъв начин да не осъзнаваме Неговото присъствие, но Святият Му Дух е там. Нещата, които ни заобикалят, може да изглеждат съвсем тъмни, но "и тъмнината не укрива нищо от Тебе..." Всеки един от нас трябва да развива една вътрешна чувствителност към Святия Дух, която не зависи от сведенията на нашите физически сетива. Когато нашите сетива не ни казват нищо за Неговото присъствие, или дори когато изглежда, че те го отричат, тогава трябва да има една област в нашите вътрешни дълбочини, в нашия дух, в която да запазва едно трайно страхопочитание към присъствието на Святия Дух. Тогава ще можем по-ясно да разберем защо Му е дадено името "Утешител" или "Помощник" (Йоана 14:26).

Няма по-подходящ начин да завършим това писмо освен като благодарим на Отец и Сина, че ни изпратиха Святия Дух. Ще се присъедините ли към мен?

В служба на Господаря:

Дерек Принс

Разпространението на поучителните писма е бесплатно.